ZAGADNIENIA SZCZEGÓŁOWE

Nos i zatoki przynosowe

I. Zakres zagadnień

- Anatomia i fizjologia nosa oraz zatok przynosowych.
- Metody badania nosa i zatok: rynoskopia przednia i tylna, endoskopia oraz wskazania do badań obrazowych.
- Transport śluzowo-rzęskowy, naturalne ujścia zatok i kompleks ujściowo-przewodowy.
- Droga węchowa, metody badania węchu oraz zaburzenia węchu.
- Niedrożność nosa: przyczyny i diagnostyka różnicowa u dzieci i dorosłych.
- Skrzywienie przegrody nosa i przerost małżowin nosowych.
- Ostry nieżyt nosa.
- Przewlekłe nieżyty nosa, w tym alergiczny, niealergiczny i polekowy nieżyt nosa.
- Ostre zapalenie nosa i zatok przynosowych: różnicowanie zakażenia wirusowego i bakteryjnego.
- Przewlekłe zapalenie nosa i zatok przynosowych z polipami i bez polipów.
- Zębopochodne zapalenie zatok przynosowych.
- Oczodołowe i wewnątrzczaszkowe powikłania zapaleń zatok.
- Punkcja zatoki szczękowej: wskazania, zasady wykonania i powikłania.
- Endoskopowa chirurgia zatok przynosowych, w tym FESS: podstawowe założenia, wskazania i powikłania.
- Czyrak przedsionka nosa i jego powikłania.
- Krwawienia z nosa: przyczyny miejscowe i ogólne oraz zasady postępowania.
- Tamponada przednia i tylna nosa: wskazania, zasady wykonania i powikłania.
- Choroba Rendu–Oslera.
- Urazy nosa i twarzoczaszki. Krwiak i ropień przegrody nosa.
- Płynotok nosowy: przyczyny, rozpoznawanie i podstawy postępowania.
- Ciała obce nosa.
- Nowotwory łagodne i złośliwe nosa oraz zatok przynosowych, ze szczególnym uwzględnieniem brodawczaka odwróconego.

Ucho, słuch i równowaga

II. Anatomia, badania słuchu i niedosłuch

- Anatomia i fizjologia ucha zewnętrznego, środkowego i wewnętrznego.
- Ucho jako narząd słuchu i równowagi.
- Droga słuchowa i podstawy lokalizacji uszkodzeń narządu słuchu.
- Metody badania ucha.
- Próby stroikowe: Webera, Rinnego i Schwabacha: wykonanie oraz interpretacja.
- Badania słuchu: audiometria tonalna i słowna.
- Tympanometria w audiometrii impedancyjnej.
- Obiektywne badania słuchu: audiometria impedancyjna, otoemisje akustyczne i słuchowe potencjały wywołane.
- Niedosłuch przewodzeniowy, odbiorczy i mieszany: przyczyny oraz różnicowanie.
- Niedosłuch u dzieci: badania przesiewowe, wczesne rozpoznawanie i wpływ na rozwój mowy.
- Niedosłuch związany z wiekiem: presbyacusis.
- Uszkodzenia słuchu spowodowane hałasem, urazem akustycznym i lekami ototoksycznymi.
- Nagły niedosłuch odbiorczy: rozpoznawanie i zasady pilnego postępowania.
- Szumy uszne: przyczyny, diagnostyka i podstawy leczenia. Znaczenie szumów pulsujących.
- Aparaty słuchowe: wskazania, podstawowe rodzaje i zasady doboru.
- Implanty słuchowe, w tym implanty ślimakowe: podstawowe wskazania i zasady rehabilitacji.

Choroby ucha, urazy i nerw twarzowy

- Choroby ucha zewnętrznego.
- Ostre zapalenie ucha środkowego.
- Wysiękowe zapalenie ucha środkowego i zaburzenia czynności trąbki słuchowej.
- Przewlekłe zapalenie ucha środkowego, w tym zapalenie z perlakiem.
- Powikłania zapalenia ucha środkowego: wewnątrzskroniowe i wewnątrzczaszkowe.
- Leczenie operacyjne chorób ucha środkowego: paracenteza, drenaż wentylacyjny.
- Otoskleroza: objawy, diagnostyka i podstawy leczenia.
- Urazy ucha i złamania kości skroniowej. Płynotok uszny.
- Anatomia i przebieg nerwu twarzowego. Przyczyny, diagnostyka i podstawy leczenia niedowładu oraz porażenia nerwu VII.
- Nowotwory ucha i kości skroniowej.
- Nerwiak osłonkowy nerwu przedsionkowego: objawy i diagnostyka.

ZAGADNIENIA SZCZEGÓŁOWE

Równowaga i gardło

II. Układ równowagi

- Zawroty głowy i zaburzenia równowagi: różnicowanie przyczyn obwodowych i ośrodkowych.
- Oczopląs pochodzenia obwodowego i ośrodkowego.
- Badanie układu równowagi: próby statyczne i dynamiczne, próby położeniowe, próba kaloryczna i wideonystagmografia (VNG). Podstawy vHIT i VEMP.
- Łagodne napadowe położeniowe zawroty głowy (BPPV): rozpoznawanie i manewry lecznicze.
- Choroba Ménière'a.
- Zapalenie błędnika.
- Objawy alarmowe w ostrych zawrotach głowy.

III. Jama ustna, gardło i nosogardło

- Anatomia i fizjologia jamy ustnej, gardła oraz pierścienia chłonnego Waldeyera.
- Metody badania jamy ustnej, gardła i nosogardła.
- Ostre i przewlekłe zapalenia błony śluzowej gardła.
- Ostre zapalenie migdałków podniebiennych i gardła: etiologia wirusowa i bakteryjna, diagnostyka oraz leczenie.
- Angina Plauta–Vincenta.
- Miejscowe i ogólnoustrojowe powikłania zapalenia migdałków i gardła.
- Ropień okołomigdałkowy: objawy, różnicowanie i leczenie.
- Ropnie przygardłowe i zagardłowe.
- Ropowica dna jamy ustnej: angina Ludwiga.
- Przewlekłe i nawracające zapalenie migdałków podniebiennych.
- Przerost migdałka gardłowego i migdałków podniebiennych: objawy oraz następstwa.
- Wskazania i przeciwwskazania do adenotomii, tonsillotomii oraz tonsillektomii. Powikłania pooperacyjne.
- Mononukleoza zakaźna: objawy i diagnostyka różnicowa.
- Nieswoiste i swoiste zapalenia jamy ustnej, w tym kandydoza.
- Promienica w obrębie głowy i szyi.
- Zmiany potencjalnie złośliwe jamy ustnej.
- Nowotwory jamy ustnej i części ustnej gardła, w tym migdałka podniebiennego. Znaczenie zakażenia HPV.
- Rak nosogardła: wczesne objawy, diagnostyka i podstawy leczenia.

- Włókniak młodzieńczy nosogardła: objawy, diagnostyka i zasady bezpiecznego postępowania.
- Guzy przestrzeni przygardłowej.
- Chrapanie i obturacyjny bezdech senny u dzieci oraz dorosłych.
- Diagnostyka zaburzeń oddychania podczas snu: polisomnografia i poligrafia. Podstawy leczenia.

ZAGADNIENIA SZCZEGÓŁOWE

Ślinianki, szyja i przełyk

IV. Zakres zagadnień

- Anatomia i fizjologia gruczołów ślinowych.
- Metody badania ślinianek. Rola ultrasonografii, biopsji aspiracyjnej cienkoigłowej i pozostałych badań obrazowych.
- Ostre i przewlekłe zapalenia ślinianek.
- Kamica ślinianek: rozpoznawanie i leczenie.
- Nowotwory łagodne i złośliwe ślinianek: objawy, diagnostyka i podstawy leczenia.
- Suchość jamy ustnej i objawy zespołu Sjögrena.
- Anatomia topograficzna szyi i układ chłonny głowy oraz szyi.
- Guz szyi u dziecka: diagnostyka różnicowa i objawy alarmowe.
- Torbiele i przetoki wrodzone szyi, w tym torbiel przewodu tarczowo-językowego i torbiele boczne szyi.
- Zapalenia węzłów chłonnych szyi.
- Przerzuty do węzłów chłonnych szyi, w tym przerzuty z nieznanego ogniska pierwotnego.
- Głębokie zakażenia szyi i ich powikłania, w tym zstępujące martwicze zapalenie śródpiersia.
- Zaburzenia połykania: różnicowanie dysfagii ustno-gardłowej i przełykowej.
- Metody oceny połykania, w tym FEES i badanie wideofluoroskopowe.
- Ciała obce gardła i przełyku: rozpoznawanie, postępowanie i powikłania.
- Ezofagoskopia: wskazania, przeciwwskazania i powikłania.
- Oparzenia chemiczne i perforacja przełyku: podstawy rozpoznawania oraz pilnego postępowania.
- Uchyłek Zenkera: objawy, diagnostyka i podstawy leczenia.

ZAGADNIENIA SZCZEGÓŁOWE

Krtań i drogi oddechowe

V. Zakres zagadnień

- Anatomia i fizjologia krtani, ze szczególnym uwzględnieniem unaczynienia, unerwienia oraz funkcji oddechowej, fonacyjnej i ochronnej.
- Metody badania krtani: laryngoskopia pośrednia, endoskopia sztywna i giętka oraz mikrolaryngoskopia.
- Ostre zapalenie krtani.
- Ostre podgłośniowe zapalenie krtani: krup.
- Ostre zapalenie nagłośni i struktur nadgłośniowych.
- Przewlekłe zapalenie krtani: przyczyny, objawy i diagnostyka.
- Obrzęk krtani: przyczyny oraz zasady postępowania.
- Jednostronny i obustronny niedowład lub porażenie fałdów głosowych: przyczyny, objawy i leczenie.
- Łagodne zmiany fałdów głosowych: polipy, guzki głosowe, torbiele, ziarniniaki i obrzęk Reinkego.
- Brodawczakowatość krtani: etiologia, przebieg i podstawy leczenia.
- Zmiany przednowotworowe i dysplazja nabłonka krtani. Znaczenie leukoplakii.
- Rak krtani: czynniki ryzyka, objawy zależne od lokalizacji i diagnostyka.
- Klasyfikacja TNM raka krtani z uwzględnieniem lokalizacji guza.
- Leczenie raka krtani: podstawy leczenia chirurgicznego, radioterapii i leczenia systemowego.
- Rak części krtaniowej gardła: objawy, diagnostyka i podstawy leczenia.
- Urazy krtani i tchawicy.
- Zwężenia krtani i tchawicy, w tym powikłania intubacji.
- Ciała obce krtani, tchawicy i oskrzeli. Podstawy bronchoskopii.
- Duszność krtaniowa i stridor: przyczyny, rozpoznawanie i pilne postępowanie.
- Tracheotomia, tracheostomia i konikotomia: różnice, wskazania oraz powikłania.
- Podstawy pielęgnacji pacjenta z tracheostomią.
- Następstwa całkowitej laryngektomii i podstawy rehabilitacji głosu oraz mowy.

ZAGADNIENIA SZCZEGÓŁOWE

Foniatria, onkologia i stany nagłe

VI. Foniatria i zaburzenia głosu

- Fizjologia tworzenia głosu: rola oddychania, fonacji, rezonansu i artykulacji.
- Eufonia, dysfonia, afonia i dysodia: definicje oraz różnicowanie.
- Rozwój głosu i mutacja fizjologiczna.
- Dysfonie czynnościowe i organiczne.
- Diagnostyka chrypki: wywiad, badanie krtani i objawy alarmowe.
- Ocena głosu: badanie percepcyjne, analiza akustyczna, ocena aerodynamiczna i samoocena pacjenta.
- Skala GRBAS: oceniane parametry i zasady interpretacji.
- Wskaźnik niepełnosprawności głosowej (VHI).
- Wideolaryngostroboskopia: wskazania, zasada badania i podstawowe parametry oceny drgań fałdów głosowych.
- Podstawy obrazowania krtani z użyciem kamery szybkiej.
- Zaburzenia głosu u dzieci, osób zawodowo posługujących się głosem i osób starszych.
- Higiena głosu, profilaktyka przeciążeń i podstawy terapii głosu.

VII. Podstawy onkologii głowy i szyi

- Czynniki ryzyka nowotworów głowy i szyi, w tym palenie tytoniu, alkohol oraz zakażenia HPV i EBV.
- Objawy alarmowe nowotworów głowy i szyi.
- Zasady diagnostyki: badanie otolaryngologiczne, endoskopia, badania obrazowe i potwierdzenie cytologiczne lub histopatologiczne.
- Zasady klasyfikacji TNM oraz oceny stopnia zaawansowania nowotworów.
- Podstawy leczenia wielodyscyplinarnego: chirurgia, radioterapia i leczenie systemowe.

VIII. Stany nagłe i umiejętności praktyczne

- Rozpoznawanie zagrożenia drożności dróg oddechowych i zasady wstępnego postępowania.
- Postępowanie w krwawieniu z nosa.
- Krwawienie po zabiegach w obrębie gardła, zwłaszcza po tonsillektomii.
- Nagły niedosłuch odbiorczy: rozpoznanie i leczenie.
- Ostre zawroty głowy: różnicowanie objawów ośrodkowych i obwodowych.
- Ciała obce ucha, nosa, gardła, przełyku i dróg oddechowych.

- Powikłania oczodołowe i wewnątrzczaszkowe zakażeń otolaryngologicznych.
- Ropnie i ropowice głowy oraz szyi.
- Zebranie ukierunkowanego wywiadu i wykonanie podstawowego badania otolaryngologicznego.
- Interpretacja podstawowego audiogramu, tympanogramu i prób stroikowych.
- Rozpoznawanie wskazań do pilnej konsultacji otolaryngologicznej i hospitalizacji.